

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Félévre . . . 9 kor. — fl.
VIDÉKEN: Negyedévre. 3 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A téboly.

A gonosztevő is beteg ember; beteg a lelke és az erkölce; akár börtönbe, akár tébolyodottak házába csukják, egyaránt értelmetlen lesz hosszabb időre, de a jogrend mégis megzavarodik és a nép hite szerint büntetlen maradt az, akit tébolydába vittek, ahelyett, hogy börtönbe zárták volna.

Ha az emberiség valaha eléri azt a műveltségi fokot, melyről a szociálisták álmodnak, akkor az állam meg is engedheti magának azt a humánus eljárást, hogy a bűnbe esett embereket betegek gyanánt kezelje. De ma, miker az általános műveltség még igen alacsony színvonalon áll, miker az elriasztó példa még nagyon is szükséges, nehéz helyzetben lesz az igazságszolgáltatás, ha a gonosztevőket elmebetegnek mondjuk.

Bármilyen nagyra becsüljük a humánus felfogást, bármennyire igyekszünk magunk is minden téren ilyen felfogásnak hódolni, bármennyire becsüljük az orvosi

tudományt és a védelem hivatását, mégsem tudunk megnyugodni abban a fővárosi tegnapi esetben, mégsem tartjuk helyesnek, hogy Falkai László felett nem mondotak ítéletet és előbb hosszasan megfigyelik elméje állapotát.

Manap mindenki ideges és egy kis rosz, vagy mondjuk jó akarattal mindenkire rá lehet bizonyítani az elmezavar valamelyes tüneteit.

Falkai László igen nyugodtan és higgadtan sikkasztott, igen ügyesen szökött és hurokra se került volna, ha ő tudta volna, hogy manap Amerikából is visszahozták az embert. Elég józan ész tanusított. *Az elmebeteg ember hirtelen rohamban tör, zuz, öl is, de nem sikkaszt és nem készül hónapokon át sikkasztásra és szökésre.*

Vázsonyi védő ugyan helyesen jegyezte meg, hogy az auditorium mosolyog, mert alacsony sorban lévő ember épelműségét kétségbevonja, holott illet csak képtári igazgatóknál és más magasrangú vagy vagyonos embereknél volt

szokásban gyakorolni. De azért az igazság nem ott van, ahol Vázsonyi keresi. — Lehet, hogy ugynevezett nagyfejűeket megmentettek a börtön elől a modern elmetheóriával, de ebből nem az következik, hogy ezt az eljárást általánosítani kell, hanem inkább az, hogy az ilyen anomáliát meg kell szüntetni és nem szabad holmi elméletek segítségével a kabátos gazemberek számára kibuvókat csinálni.

A védő csak kötelességét teljesíti, mikor védence érdekében minden tőle telhetőt elkövet; de a védelem is tulmegy a határon, ha nyilvánvaló bünesetnél egyebet tesz, mint az enyhítő körülményeket csoportosítja és igyekszik a büntetést az igazság határain belül kiszabtatni. *Végre a védő is a jogrend őrei közé tartozik és nem helyes az az amerikai elmélet, mely még azt is megengedi, hogy a védő — ha teheti — védenczét el is szöktesse.*

Ha valaki sikkaszt, legyen az képtári igazgató vagy pénzeslevél-

Bálványos fürdő.

Tényleg tul utaztam a „külföldnél“, ezt bizonyíthatja Szilágyi János ur nemes városunk építész mérnöke, valamint kedves neje, mint akikkel egyetemben indultunk utnak és a kik szintén meggyőződtek, hogy „Ebes“ mellett valóban elhaladtunk.

Sőt többet mondok, Szoboszlót elhagyva rövid 4 óra alatt a gyorsvonat Brassóba a vadregényes Erdély egyik keleti határvárosába repített.

Be szép vidék! Kár hogy mi benszülött magyarok, oly kevéssé látogatjuk Erdélyt; értem különösen a fürdőző publikumot. Pedig Erdély oly gazdag, szebbnél szebb, (és jobbnál jobb) gyógyfürdőkben, hogy ha már a hazafias érzéstől el is tekintünk, de egészségi szempontból nagyon ajánlatos volna ezek felkeresése — annál jobban látogatják a románok, de meg is van a láttatja.

Erdélyben igen sok a fürdő és még több az ásványvíz, hiszen vannak egyes vidékek, a hol még a barmok is ásványvizet, ugynevezett „borvizet“ isznak, mivel más vizet alig lehet kapni.

Megvallva az igazat, én az idén felfe-

dező utra indultam, több fürdőket meglátogattam és bizony sajnálom már a betegek érdekében is, hogy csak most voltam először Erdélyben.

Vannak itt szép, modern berendezésű és a csekély töke miatt, csak kezdetleges fürdők. Ezen nézetemet kizárólag egy egészséges „fürdő inycenz“ szempontjából mondom, mert a mi a betegeket illeti, az ottani orvosok véleménye szerint, valósággal mesés eredményeket lehet elérni.

Nem száudékozom itt az egyszerűbb, de a „Pokolsárról“ annál híresebb „Kovácsna“ fürdőt, avagy luxus módra berendezett „Tusnádot“, ezt a földi paradicsomot, leírni; itt csak Bálványos-fürdőről akarok megemlékezni, annál is inkább, — mert ezen gyógyfürdőnek climaticus és geologicus viszonyainál fogva világfürdőnek kellene lenni.

Avagy hol van még egy fürdő, a hol tiszta gázalaku természetes szénsavban lehetne fürdeni. Bele mehet az ember a szénsavba, de csak nyakig, mivel ha feje is beleér a szénsav gázba s abból keveset belehel, felbukik és vége. A szénsav megöli. Hja, a szénsav nagyon marasztaló házi gazda

A vadregényes Brassó Gyimesi vonalon megérkeztünk Málnás-Bükszád állomásra. Itt leszállva, rendes körülmények között a Bálványos fürdő kocsija vár, de mi már ezt elpászoltuk és így a Bükszádon egy székely atyafi szekeren tettük az utat, illetve a mint a székely mondja „bementünk“ a hegyekbe. Ez a „bemenés“ másfél vagy 2 óráig tart, egy fősleges hegyi uton, egy csergedező hegyi patak mellett, gyönyörű szálás bükkfa erdők közepette.

Mondhatom, a debreczeni tudó itt nagyon kellemesen tágul és nem győzi az ember magába szívni a jó ózondús levegőt, meg vagyok győződve, hogy minden debreczeninek az az első gondolata, miképpen lehetne haza vinni ebből a fősleges levegőből?

Igy mentünk azután vagy két óra hosszat, a mint a székely mondja, „befelé“ a mikor megérkeztünk a magaslaton fekvő Bálványos fürdőre.

A fürdő, mondhatni, két részből áll, a régi és újból. A régi fürdő, a mit először megpillantottunk, ócska házaival nem tesz valami kellemes benyomást az érkező vendégre, annyival is inkább nem, mert ide az új rész nem látszik, de annál kelleme-

Varrógép és kerékpár-üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy üzletemet Piac-utca 83. Geréby házba helyeztem át. **Rendkívüli olcsó árak.** Singer szerkezetű varrógépeket ezeltől 50 frt., most 30 frt., karikahajós varrógépeket ezeltől 90 frt., most 50 frt., Vibratin Schütl, szikaréhajós varrógépeket ezeltől 80 frt., most 45 frt. Minden egyes varrógépért 5 évi lőtállást vállalok. Tisztelettel: Deutsch Ede.

hordó; ha valaki váltót hamisít legyen az bankigazgató vagy földmives, azt meg kell büntetni és nem kell elméje állapotát sokat kutatni; mert ha az ilyen is tébolyodott, hát határozott rendszer van a tébolyodásban és az ilyen rendszeres tébolyt nagy kár nem büntetni.

Mert van kleptománia, van pyrománia és sok mindenféle mánia, de sikkasztási, okirat és váltóhamisítási vagy esalási mániát nem ismer a tudomány sem és aligha fog valaha ismerni.

Mikor lesznek a választások?

Az országgyűlés feloszlása.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Egyik kormányparti lap bécsi tudósítója táviratban azt a hirt közli, hogy a király szeptember 7-én Budapesre érkezik és szeptember 9-én délelőtt a budai várakban fogadja az országgyűlés mindkét házát az ülészak bezárása alkalmából. Ugyanezen nap délutánján a király visszautazik Bécsbe.

Ez a hír azt jelentené, hogy a képviselőházat már szeptember 9-én feloszlatják és az új választásokat elrendelik, tehát a szeptember 3-án törölt összegyűlés után a képviselőház mindössze öt napig (8-ika vasárnapra esik) maradna együtt. Ugyanis ez az ülészak az utolsó ebben az országgyűlésben és feladatait javarészen bevégezte. Semmi lényeges akadály nincs arra nézve, hogy az országgyűlést szeptember 9-én feloszlassák. A kormány által a paktumban az országgyűlésre elvállalt kötelezettségek teljesítve vannak s mindössze a vicinális vasutakról

szóló törvényjavaslat benyújtása marad az új országgyűlésre.

A kik hitelt adnak a bécsi hírek, azt mondják, hogy a kormányt ily megoldás ajánlására különösen az indította, hogy a választási mozgalmak ne váljanak szenvedélyessé és utját állják annak, hogy a különböző árnyalatok kialakulása veszélyeztesse az egyöntetű többség biztosítását. Elmaradnak e miatt az országgyűlés teendői közül a nagyobb javaslatok, köztük a közigazgatási tervek közül az előkészítés alatt levők s e pár nap alatt csupán a legsürgősebb, ugyszólván parlamenti adminisztratív dolgok (interpellációk, kérvények, jelentések, stb.) elintézésére szorítkoznának. Az indemnitás elintézése szintén a jövő országgyűlésnek maradna feladatául.

Az új országgyűlés e terv szerint már novemberben a f. líratí vita után tárgyalhatná az indemnitást. Mindez nagyon jó és helyes volna, mert így is már kelletén túl huzódik a választási mozgalom; de azért nem tudjuk elhinni, hogy Széll valami radikális lépésre el tudná magát szánni. Ha azt akarta volna, hogy szeptemberben választások legyenek, a záró formalitásokat elvégezhette volna augusztusban. Mi még mindig novemberi választásokban hiszünk és örvendénk, ha tévednénk.

POLITIKAI HIREK.

Az állami tisztviselők mozgalma.

A kassai állami tisztviselők nyolcztagu küldöttsége tisztelettel tegnap Horánszky Nándornál Szepsiben. A küldöttség arra kérte Horánszkyt, álljon az élére a képviselőházban az állami tisztviselők érdekében indított mozgalomnak s legyen rajta, hogy az állami tisztviselők jogos kívánságai teljesedjenek. Horánszky Nándor megígérte, hogy tőle telhetőleg mindent megtesz érdekében.

Bánffy Dezső az alkotmány ellen.

— Saját tudósítónktól. —

A lapok kétféle verzióban is irtak arról, hogy milyen magatartást tanúsít báró Bánffy Dezső a „Neue Freie Presse“ ismeretes vádja ellen, amely szerint a volt miniszterelnök az alkotmány felfüggesztésére tett ajánlatot.

Mivel már csak néhány nap választ el bennünket attól, hogy ez a vád formális vádindítvány alakjában a képviselőház asztalán is szerepeljen, a „Pesti Napló“ egyik munkatársa tegnap fölkereste ez ügyben báró Bánffy Dezsőt. A volt miniszterelnök kijelentette, hogy e váddal egy pillanattal sem foglalkozott és nem is foglalkozhatik, mert annak még annyi alapja sincs, amennyit — meg lehetne czáfolni. Sem ő, sem ministertársai, sem szóban, sem írásban nem tárgyalták a vádban foglalt tervezetet. Így tehát csak egy válasza lehet: egy szó sem igaz belőle.

A volt Bánffy-kormány most is kormányban levő tagjai közül báró Fejérváry Géza, mint legidősebb, a többiek nevében lakonikus rövidséggel fogja visszautasítani a vádat.

VIDÉK.

Kossuth-szobor Sátoraljujhe-lyen. Sátoraljujhely törvényhatósága elhatározta, hogy a vármegye halhatatlan szülöttének, Kossuth Lajosnak szobrot emel s erre 10 ezer forintot szavazott meg, a többi pedig járásoként szervezett gyűjtés útján hozzák össze. A hazafias cél támogatására Lajos napján Tokajon ünnepséget is rendeztek, melyen Bernát Béla országgyűlési képviselő is megjelent. Az ünnepség szépen jövedelmezett a kegyeletes czélnak.

Kegyetlen apa. Monostorpályiban — mint tudósítónk írja — nagy felháborodást okozott Baza András gazda ember durva szivtelensége. A gazda felesége lány-

ebben lepődünk meg, mikor elhagyva a rozzant vityilókat, elhaladva egy domb oldalán, a hegy tövében szép park közepette, előttünk áll a nagy, két emeletes szveitzi styblen épült palota, a tulajdonképeni Bálványos-fürdő.

Kényelmes tiszta szobák, jó konyha, kitűnő kiszolgálás. A vendégek penzionatusba esnek. Annyi fürdő van itt, hogy nagyon czélszerű, ha a fürdő orvosnál jelentkezünk, mivel csakis ő tudja az embert a fürdő Chaoszban eligazítani, de még ha valaki a szénsav fürdőt használja, arra nézve a föltétlenül szükséges tanácsokkal látja el. Különbö az ő engedelmével nélkül nem is szabad bemenni.

Van itt ivókura, vasasvíz, sósvíz, sós-vasasvíz, vasas-fürdő, hideg-, meleg-, lápfürdő, timsós-fürdő. A hideg fürdőben pedig csak úgy bugyog a szénsav.

A parkból a hegyre vezető szerpentin ut szinte csalogat a felmenésre. Ezt annyival is szivesebben tesszük meg, mivel a hegyről mindig szebb és szebb a kilátás. El is indultunk, habár a debreczeni lábak, úgy veszem észre, nem nagyon szeretik a hegmászást.

A mint a hegy közepére érünk, olyan

forma illat üti meg az orrunkat, mintha valaki kénes gyufát gyújtana. Ezen szag azután folyton erősebb lesz. Na, nyájas olvasó! Ha nem is tudnánk előre, akkor is éreznénk, illetve szagolnánk, hogy itt, a hires, ugynevezett „Büdös“ hegyen vagyunk.

Nem tudom, hogy ki adta neki ezen nem épen szalon nevet, de azt meg kell adni, hogy az elnevezés helyes és igaztálló. Bizony illatos egy hely ez, attól a sok kénből, a mi benne képződik, de azért milyen bámulatos szép rajta a végetetió. Különösen a gombák roppant nagyra nőnek rajta, csak hogy egészen sárgák a kénből.

Ily illat mellett érünk fel csaknem a hegy tetejére és ott látjuk a félelmetes szénsav-barlangot. Azaz hogy a barlang bevezető nyílását, mely egy hosszukás pítvarrá van kiépítve; ennek a bátsó falában van vágva egy ablak, a hol a barlangból a szénsav beözönlik.

Ezen pítvarban hosszában két lóca van, a mire a betegek vagy látogatók leülnek. Szerencsétlenségek elkerülése végett a barlang ajtóval van elzárva és egy örre van bízva.

És ez nagyon helyesen van így, mert ezelőtt, midőn a barlang még szabadjárá

volt hagyva, nagyon sok szerencsétlenség történt, a mi most teljesen ki van zárva, hacsak valaki szánt-szándékosan nem idézi elő, a mi ezen a helyen nem is olyan nehéz.

Tehát miután a fürdő orvos alapos tanácsokkal ellátott bennünket, a barlang előtt az ör még egyszer udvariasan figyelmeztet, hogy lehajolni nem szabad, hanem szépen be kell menni, a lóczára leülni és nyugodtan maradni.

Mondhatom, sajátosságos, szinte félelmettel vegyest érzéssel lépünk be ebbe a kitűnő gyógy- — de vigyázatlanság esetén, halálos légfürdőbe. A mint belépünk, nem látunk semmit egyebet, — mint a fehérre csillogó, a kénből sárga falakat; a levegő tiszta, csak hogy a „Büdös“ hegynek fentebb már említett illata, itt már egész teljességében élvezhető.

Jóllehet a rettegés szénsavban már egészen derékig benne vagyunk azt észre sem igen vesszük, miután látni nem látjuk és érezni is csak akkor érezzük, ha leülünk, akkor már mellig, esetleg nyakig ér.

— Vége köv. —

néven Erdei Zsófia, kivel meglehetősen rossz viszonyban élt, az ott lakó szülei házában elhunyt. Tegnap temették el a szülei háztól s szomorubb temetés alig volt ezen a vidéken. Sem a férj, sem a nyolcz apró gyermek nem volt jelen, hogy megsirassák a szegény anyát és kikisérjék az utolsó útjára. Baza András a korcsmában szórakozott a temetés ideje alatt, a nyolcz gyermeket pedig elzárta, nehogy az apróságok elszökjenek s ráborulhassanak az édes anyjok koporsójára. Monostorpályiban most egyébről sem beszélnek, mint Baza András szivtelenségéről.

Kötéltáncosok tragédiája. Megrázó szerencsétlenség történt vasárnap Nagylakon. Egy vándor kötéltáncospár lezahant a magasan kifeszített kötélről és az egyik: a férfi, oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy halálra váltan vitték el a szerencsétlenség színhelyéről, társnője pedig most is még élet-halál közt lebeg. A szerencsétlenség úgy történt, hogy az a szálfá, melyre a kötél ki volt feszítve, eldőlt, mert a sodronykötél, mely a szálfát a földhöz erősítette, elszakadt épp akkor, mikor mindkét artista fenn volt a kötélben. A bohóczot élettelenül vitték be a szomszédos korcsmába, társnője pedig, ha kiépül is, nyomorék marad egész életére.

A méregkeverő leányok.

— Saját tudósítónktól. —

Visnyó község lakosait két fiatal leány letartóztatása tartja izgalomban. — Szudlik Teréz és Malina Erzsébetnek hívják a letartóztatott leányokat s az a bűnük, hogy megmérgezték a szeretőjüket. — Az eset részletei a következők: Szudlik Teréz Pallai Ferenczbe, Malina Erzsébet pedig Baknai András odaváló legényekbe voltak szerelmesek. A két leány között, akik jó barátok voltak, gyakran szóba került szerelmük tárgya is, a két legény. Mind a kettőt az bántotta, hogy a legények gyakran más leányoknak is udvarolnak.

A két leány elhatározta, hogy az öreg Banyuga Mari nénihez fordulnak tanácsért, aki aztán adott is nekik valami borsfélést s meghagyta a leányoknak, hogy azt meggyapálkába keverve itassák meg a legényekkel. Szudlikéknak volt meggyapálkájuk, a port tehát Szudlik Teréz vette magához, otthon aztán a port elrejtette a láda fiába. Ugyanakkor a lány apja is patkánymérget hozott haza és hogy senki hozzá ne férjen, ő is a ládafiókba tette a mérget. Este, mikor a szülők aludni tértek, Teréz a por helyett a patkánymérget vette ki, melyről, hogy ott van, nem volt tudomása és belekeverte egy üveg pálinkába, melynek felét átadta barátjának.

A két legény megkapta a pálinkát és meg is itták. Pallai még aznap este meghalt, a másik legénynek meg a gyomrát annyira összeégette a mérge, hogy alighanem egész életére nyomorék marad. A Banyuga Mari által adott por az orvosi vélemény szerint teljesen ártalmatlan szer s ha a leány a patkánymérgeggel fel nem

cseréli, a legényeknek semmi bajuk sem lett volna. A két leányt bekisérték a törvényszékhez.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Egy rókáról két bőr.** (Fővárosi tudósítónktól) Kepes Imre építőmester Budán házat építtetett s a parkett-munkálatokkal megbizta a Gyöngyösi Gőzfűrészs Faipar Részvénytársaságot 3365 forint 84 kr. erejéig ezt az összeget Kepes a Központi Takarékpénz-ártól fölvetett 8500 forintos kölcsöntőke 11 részletéből akarta, illetőleg ígérte, hogy megfizette. Időközben azonban Kepes a kölcsönösszeg 11 részletét részben maga is fölvette, részben pedig sógora, dr. Fischer Ede ügyvédre engedélyezte, azonkívül a budai házat is sógora nevére megterhelte 7000 forint erejéig s arra a megterhelési és elidegenítési tilalmat följegyeztette. Az ügyészség tényállás alapján a család vádját tette Kepes ellen. Ezt az ügyet tárgyalta ma a budapesti büntető törvényszék egyik ítélőtáncsa, melyben Bakonyi Kálmán bíró elnökölt. A panaszos társulat képviselőiben dr. Visontai Soma, Gyöngyös város országgyűlési képviselője jelent meg, míg a vádlottat dr. Klein Rezső védte. — A tárgyalás folyik.

§ **Pénzbüntetésnek részletében való törlesztése.** (Fővárosi tudósítónktól) Az ősszel megvitatásra kerülő büntetőnovella javaslat lesz hivatva rendezni a büntetés részletében való törlesztésének humánus kérdését. Addig is érdekes regisztrálni, hogy egy felmerült eset alkalmából az igazságügyminiszterium kimondotta, hogy valamely elítélt ellen megállapított büntetés részletében való törlesztéséül egynapi szabadságvesztés büntetésnek megfelelő pénzüsszegnél kevesebb nem fogadható el.

TANÜGY.

Beiratások a rom. kath. gymnasiumban. A helybeli rom. kath. gymnasiumban a beiratások szeptember hó 2., 3. és 4. napjain d. e. 9—12 óra között folynak le. A gymnasium VII. osztályába, mely a kegyes tanítórend kormányának intézkedése folytán megnyílik, szintén nevezett napokon iratkozhatnak. Várady Károly, gymn. igazgató.

Alapvizsga kitüntetéssel. A debreczeni ev. ref. jogakadémián az 1900—1901-ik tanévben kitüntetéssel tették le az első alapvizsgát: Barabás Andor, Goldmann Ármán, Imreh Sándor, Lindenfeld Zoltán, Székely Endre és Vida Zoltán joghallgatók. A második alapvizsgálaton, valamint a jog- és állam tudományi államvizsgálaton senki sem képesített kitüntetéssel.

Iskolai értesítés. Az ág. hitv. evang. elemi iskolában a beiratások szept. 2—4. napjain történnek meg és pedig d. e. 9—12 óráig, d. u. 3—5 óráig. A tanítás szept.

5-én kezdődik. Azon szegénysorsu evang. növendékekért, kik a 4 osztályt iskolánkban végezték, a tandíjat az egyház fizeti és pedig fiukért, az V.—VI. osztályban, leányokért az említett osztályokon kívül, esetleg a felsőbb leányiskola két alsó osztályában is. Akik e jótétományt igénybe venni óhajtják, jelentkezzenek szept. 1—2. napjain a lelkesi hivatalban. Debreczen, 1901. aug. 29. Materny Lajos, iskolaszéki elnök.

SZÍNHÁZ.

A színházi döntés a tegnapi tanácsülésen, jóllehet a szabadságon lévő Vecsey Imre tb. főjegyző kivételével a tanács minden tagja jelen volt, ismét abba maradt. Ezuttal azonban egész határozott formában tüzték ki a döntés idejét a hétfői tanácsülésre, még pedig azzal a kijelentéssel, hogy a színház ügyét tizenegyórakor veszik elő. Jóllehet a tanácsülés délelőtt tíz órakor veszi kezdetét, azért tüzték ki pontosan a tizenegyórát, hogy akkora a tanács minden tagja jelen lehessen, a kik a döntésben szavazataikkal részt akarnak venni.

A darab hőse — a zenekarban. Scarborough tengeri fürdő színházában hangos derűtséget keltett egy váratlan jelenet, amely szerencsére baj nélkül végződött, de könnyen végzetessé válhatott volna. A darab hőse járt olyan szerencsétlenül, hogy belebukott a zenekarba. Florodorát adták s annál a jelenetnél, mikor a szerelmes nagyon is toladóan közeledik szíve választottjához, hogy ez ellöki magát, az imádottat ábrázoló hölgy úgy találta oldalba lökni imádóját, hogy ez a lámpákon keresztül esve belebukott a zenekarba. Ez a természetes játék persze óriási hahotát keltett. Csak az a szerencsétlen flótás ijedt halálra, akire a hős ráesett. S éppen az volt a szerencse, mert a terjedelmes testű flótás ellen-súlyozta az esést. A színésznek semmi baja sem lett s hatalmas tapsvihár közben tápászkozott föl és az előadás zavartalanul folyt tovább.

Debreczenben elfogott anarkista.

A hajléktalan vallomása.

Debreczen, augusztus 30.

A debreczeni rendőrség néhány nap előtt elfogott egy Tasch Antal nevű hajléktalant, akiről most kitért, hogy veszedelmes híve az anarkizmusnak. Iratai, jegyzetei telve vannak felség-sértő sorokkal, tervei, szándéka és fenyegetőzéseinek conceptusával.

Ezt az embert pár nap előtt éjjel a Szent-Anna-utcai sétány egyik padján találták a rendőrök. Olyan nyugodtan, édesen aludt, mintha fehérpárnák között, ruganyos ágyban pihent volna. A rendőrök felzavarták álmából s mert igazolni nem tudta magát, bekisérték.

Másnap reggel Erdélyi Ferencz rendőrfogalmazó elé vezették a hajléktalant, aki alaposan kérdőre vonta. — Gyorsan észrevette, hogy a rongyos

ember kibuvni igyekszik az egyenes válasz alól s ezzel gyanút ébresztett benne. Addig faggatta, míg végre a hajléktalan beismerte, hogy a nyiregyházi kórházból szökött meg. Ott ápolták, gyógykezelték. Ámde ott nem mondta meg igazi nevét, hanem Nagy János karánsebesi lakosnak adta ki magát.

A vizsgálatban kiindulási pontnak ez éppen elég volt. Erdélyi Ferencz nem késett megkeresni a nyiregyházi rendőrséget, hogy Nagy János felől adatokat szerezzen be. Tegnap aztán már megérkezett a válasz, amely meglepő részleteket foglal magában. — A nyiregyházi rendőrség ugyanis elmondja, hogy egy Nagy János nevű züllött embert tényleg ápoltak a nyiregyházi kórházban. Ez az ember a kórházból megszökött, de — bizonyára akaratlanul — *hátrahagyta jegyzőkönyvét, amely telve van felségértő sorokkal s olyan fenyegetésekkel, amelyek arra engednek következtetni, hogy ez a Nagy János nevű ember veszedelmes híve az anarkizmusnak.* A nyiregyházi rendőrség válaszához mindjárt mellékelte is ezt a jegyzőkönyvet.

A felvilágosító adatok után Erdélyi Ferencz újra kérdőre vonta a közigazgatási fogház lakóját s akkor már úgy nyilatkozott, hogy az ő igazi neve Tasch Antal, csásári születésű borbélysegéd.

Viselkedése, szavai egyre több gyanút ébresztettek a rendőrségben s hogy meggyőződjönek róla vajjon igazán az az ember-e, aki Nagy János álnév alatt gyógykezelte magát a nyiregyházi kórházban. Mile Pál rendőrfogalmazó próbairást eszközöltetett vele, amit aztán összehasonlított a jegyzőkönyvben foglalt veszedelmes tervek és fenyegetések kéziratával. *Az írás teljesen egyező, laikus ember isazonnal tisztában lehet vele, hogy a próbairás és a jegyzőkönyvben foglalt konceptusok egy kéttől eredtek.*

Tasch Antalt erre újból lekísérték a fogházba, a rendőrség pedig táviratilag kért választ Csávósról, hogy a züllött ember tényleg odavaló-e. A válasz megérkezése után ma délelőtt fogja Mile Pál újra kihallgatni s azután átadják a királyi ügyészségnek.

ÚJDONSÁGOK.

* **A debreczeni szabadság-szobor.** A Tóth András akadémiai szobrász által készített *szabadság-szobor* felett kötött szerződést — mely a legapróbb részletekre kiterjeszkedő alapos munka, a tegnapi tanácsülésem terjesztette be Komlóssy Arthur főjegyző; a tanács, azt egyhangulag elfogadta és jóváhagyási záradékkal is ellátta. A talapat süttői kőből készült (Baross Gábor budapesti szobráé is az), a szobor pedig valódi bronzból öntve, ma-

gassága fejtetőtől talpáig 3 méter. Az egész műnek 1902. július 20-áig készen kell lenni, még pedig már az emlékkertben feállítva. A 2800 koronát négy négy részletben utalják ki a munkák előhaladásához képest. A szobor helyére, vagyis arra nézve, hogy az emlékkert mely pontján állítsák fel a szobrot, a tanács határozatát még függőben hagyta.

* **Örömhír a tisztviselőknek.** A tisztviselők nagy örömmel fogadhatják a hírt, amit Budapestről jelentenek, amely szerint jogos kérésük mégis meghallgatásra talál. A pénzügyminiszteriumban Lukács László pénzügyminiszter intézkedése következtében megkezdődtek a tisztviselők kérdésére vonatkozó előmunkálatok. A pénzügyminiszter első sorban a helyzettel kíván tisztába jönni s evégből megkeresést intézett az összes társmiszteriumokhoz, amelyben kéri, hogy rövid idő alatt állítsák össze szolgálati áganként az összes státusokat, kitüntetvén az alkalmazott tisztviselők fizetési és lakbér járandóságait, valamint az egyes miniszteriumok rendelkezése alatt álló szolgálati ágak összes megállapított személyzeti kiadásait.

* **Elfogott debreczeni katonaszökevény.** Egy széplaki gazda, tegnap egy uriasan öltözött embert vitt be Nagyváradra. Grófi gépésznek adta ki magát az idegen, a ki az országúton kérezkodott fel a gazda szekérére. Utközben, valami ürügy alatt hat koronát kért kölcsön az országút vándora a a derék fuvarostól. Nagyváradra érve a Széchenyi-fogadó előtt állott meg a szekér, hol az ismeretlen ember szobát nyitogatott. A fuvaros ezalatt hiába várt a kapu előtt a kölcsön adott pénzére. Végre is elunta a várást s minthogy utasát a szobájába sem lelte, jelentést tett a rendőrségnek, mely nyomozást indított, elfogatásakor felszólította a rendőrség az ismerlent, hogy igazolja személyazonosságát. *Kitűnt, hogy Szerző Lászlónak hívják és katonaszökevény. Vasárnap szökött el Debreczenből, hol a második honvéd huszárezrednél szolgált, mint közlegény.* Levetkőztették s az elegáns civil gunya alatt ott diszelgett a *huszár uniformis.* Vallomása szerint, először szülőhelyére Bihardíószegre szökött, honnét Nagyváradra kívánczolt. Ott hivatal után akart nézni, de terve nem sikerült. A szökevényt átkísérték a debreczeni honvéd parancsnoksághoz.

* **A „Petőfi dalkör” szombati estélyét** a nagyerdei vigadóban minden esetre megtartják, tekintet nélkül az időjárásra. A meghívókon jelzett műsor változatossága, de különösen a Mészáros Károly vig szaválata és a Dajna Bandi művészi gondonkajátéka már magukban is vonzerővel bírnak. A dalkör által elénekelt darabok, a legelső alkalommal bemutatandó „Ujvárosi Nóta” — Alföldi Béla átíratában — ujdonságszámába megy és érdeklődést keltett. A fiatalság, — a „Petőfi dalkör” leghívebb pártoló eleme — már táncolni és mulatni vágyik s ne-

féljen egy kedves, szép kis leány sem, nem fog tánczos nélkül maradni, mert a társdalogyalek derék tagjai — kik mindig szívélyesen vesznek részt a Petőfisták mulatságain — most is jelen lesznek és a házigazdák jó példáját követve járnak fogják a tánczot világos virradtig. Feltűzött jelvényekkel — az eddigi gyakorlatot követve — ez estélyen is szívesen látják a műkedvelő daltestvéreket a „Petőfi dalkör” estélyrendezői.

* **Lókiállítás Nánáson.** A hajdumegyei gazdasági egyesület a vármegyei lótenyésztési bizottsággal egyetemben, ez évi szeptember 15-én, díjazással egybekötött lókiállítást rendez Hajdu-Nánáson.

* **A „debreczeni Polgári Kerékpáros Egylet”** t. tagjainak felhívom szíves figyelmét, az elnökség határozatából kifolyólag, miszerint a jelenlegi körülményeink gátolnak testületileg résztvenni a „Kerékpáros Egylet” f. hó 1-én tartandó virágkoronás egybekötött ünnepélyén, hogy mind azon tagtársak, kik az ünnepély bármely számában résztvenni kívánnak, abbéli szándékukat nem a saját, hanem a „Kerékpáros Egylet” elnökségének, Laszlaggner Kálmánnak bejelenteni szíveskedjenek. Egyesületi jegyző.

* **A betörő leány.** Megirtuk tegnap, hogy a budapesti rendőrség távirati megkeresésére milyen ügyesen nyomozott ki Szőcs rendőrbiztos egy körözött leányt, a ki Budapesten betöréses lopást követett el. Kónya Julis ez, a kit nyomban letartóztattak s tegnap, mielőtt a királyi ügyészséghez átkísérték volna, ki is hallgatták. Kónya Julis mindent töredelmesen beismert, elmondta azt is, hogy követte el a betörést, de a pénzből már egyetlen krajczár sem volt nála, mindent elpredálta. Kónya Julist még tegnap átkísérték a királyi ügyészséghez.

* **Leugrott a kisvonatról** Amióta szegény Sveitzer Rózsi a helyi vasuten oly szerencsétlenül járt, a rendőrség rendkívül szigoruan veszi és ellenőrizteti, hogy a kisvonatról leszállani s oda felszállani mindaddig nem szabad, amíg a vonat teljesen meg nem állott. Ennek daczára a napokban egy rendőrfogalmazó, tegnap pedig Szikszay Viktória szakácsnő ugrott le időelőtt a kisvonatról. A jelentés szerint egy hajszál hiba volt, hogy Szikszay Viktória a kerekek alá nem került. A rendőrség elrendelte a kihallgatást, amely természetesen büntetéssel végződik.

* **A debreczeni kereskedelmi és iparkamara** a következő pályázatokat teszi közzé: A cs. és kir. szab. déli vas-pálya-társaság magyar vonalainak az igazgatósága értesítése szerint az 1903. évben az említett társaságnak 100 000 drb. 2.40 vagy 2.70 méter hosszú I. rangu vasút felépítményi tölgytalpára lesz szüksége. Az ajánlatok f. évi augusztus hó 31-ikéig beadhatók. — Máramaros vármegye törvényhatósága a bustyaháza-viski—ferenczvölgyi vicinális közut céljaira a Tiszán létesítendő vashíd felépítésére f. évi szeptember 5-iki lejáratával nyilvános árlejtést tart. —

A m. kir. államvasutak igazgatósága köz-
hírré teszi, miszerint a f. év második felé-
ben összegyűlt őcska fémanyagokat f. évi
szeptember 10-ikén elszándékozik árusítani.
A m. kir. államvasutak igazgatósága értesít,
miszerint személy és rendező pályaudvarain
villamos világítást szándékozik berendezni.
Az ajánlatok f. évi szeptember hó 10-ikéig
beadandók. — A m. kir. államvasutak
igazgatósága tudatja, miszerint a különböző
állomásokon 16.720 ásványos és kenő ola-
jos hordót, 1500 skin olajos hordót, 5600
gáz olajos hordót szándékozik elárúsítani.
Ajánlatok f. évi szeptember hó 14-ikéig
beadandók. — A m. kir. államvasutak igaz-
gatósága az 1902. évtől 3 évre szükségelt
ásványolajok beszerzésére f. évi szeptember
14-iki lejáratnál nyilvános árlejtést tart.
Debreczen, 1901. augusztus 25. Kereskedelmi
és iparkamara.

* **Katonák a hadgyakorlaton.**

Hüvös, esős időben masirozik tovább a 39.
gyalogezred. Jelenleg ezredgyakorlatokat vé-
gez, majd dandárrá alakul. Egyesül előbb a
37 ik, majd a 33-ik gyalogezreddel. A gya-
korlatokat jelenleg Aulich Henrik ezredes
vezeti. A dandár szeptember 2-án megala-
kítja a hadosztályt. A hadosztály gyakorla-
tok szeptember 10-ig tartanak. A nagygya-
korlatok utolsó idejében három hadosztály
megalakítja a 7 ik hadtestet. A hadtest-
gyakorlatokat maga a hadtestparancsnok
lovag Schwitzer Lajos tábornagy fogja
vezetni. Szeptember 15-én megtörténik a
lefúvás. A nagygyakorlat véget ér és a ka-
tonák külön vonaton visszautaznak állomás
helyeikre. Tizenhatodikán lesz a leszerelés
s még csak az önkéntesek maradnak visz-
sza, akik a nagygyakorlat után tiszti vizs-
gát tesznek.

* **Uj tanerők.** A róm. kath. fő-
gymnasium hetedik osztályát tudvalevő-
leg a szeptember elején kezdődő tan-
évvel megnyitják. Ebből az alkalomból
két tanárral több lesz a tanerők száma.
Az új tanárok: *Niklosz* János kegyes-
rendi, a ki a fizikát és *Miklóssy* Fe-
rencz világi tanár, a ki a német nyel-
vet fogja tanítani.

* **Beteg nótaköltő.** Dankó Pista, a
kedves nótaköltő, aki csak nemrég járt dal-
társulatával Debreczenben, mint Szegedről
értesülünk ott megbetegedett. Dankó nem
oszlatta fel társulatát, hanem két hétre sza-
badságot adott tagjainak, mely idő alatt
remélhetőleg kipiheni fáradságait jó egész-
séggel folytattja körutját.

* **Uj postagyűjtőhely Debreczenben.** A postaigazgatóságtól vettük az
alábbi sorokat: A Debreczen szab. kir. vá-
rosban 1901. szeptember hó 1-én Komáromi
József postagyűjtőnek Piacz utca 12. sz. a.
levő üzletében Debreczen Gy. L. elnevezés-
sel posta gyűjtőhelyet létesíték. A gyűjtő-
helynél fellehet adni a) bárhova szóló aján-
lott leveleket, b) belföldre, Ausztriába,
Bosznia, Hercegovinába és Németországba
szóló legfeljebb 400 korona értékű csoma-
gokat. Azonkívül a gyűjtőhely mindennemű
postai értékjegyeket is árusít. Hivatalos le-
veleket a gyűjtőhelyeknél nem vesznek fel,
közönséges magánlevelezést pedig a gyűj-
tőhelyeknél kifüggesztett levélgyűjtő szek-
rénybe kell bedobni. A gyűjtőhely által ki-
állított feladóvevények hitelessége és bizo-

nyító ereje teljesen azonos a m. kir. posta-
hivatalok által kiállított feladóvevény bizo-
nyító erejével. A gyűjtőhely hétköznapokon
d. e. 8—12 és d. u. 2—6-ig, vasárnapokon
és ünnepnapokon pedig d. e. 9—10-ig áll a
közönség rendelkezésére. A gyűjtőhelynél
feladott ajánlott leveleket és csomagokat
hétköznapokon d. e. 10.40, d. u. 5.25 és
este 6.45-kor, vasár- és ünnepnapokon d. e.
10 ó. 10 perczkor továbbítják, a levélgyűj-
tőszekrénybe bedobott leveleket pedig d. e.
7.14, 10.41, d. u. 1.54, 5.44 és este 7.41
órákor viszik el.

* **Svéd torna órákra** jelentkezni
lehet dr. Szász Adolfnál, Széchényi-utca 1.
sz, I. em. délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig.
Rosszul fajlett, vérszegény, rossz tartású
gyermeknek ajánlatos a svéd torna.

* **Előleges értesítés.** Kontsek Géza
nagy fűszer és csemege kereskedő, lapunk
útján értesíti a nagyérdemű közönséget,
miszerint üzlethelyiségét s összes raktárait
f. év november havában az ujjonnan épült
szomszédos Kardos féle házba (Kardos és
Bosznay üzletek közt) helyezze át.

* **Ujabb adományok.** A tiszavidéki
dolos szövetség ünnepségeinek elszállásolási
költségei fedezése céljából dr. Kola János
ur 10 koronát volt szives kezeimhez jut-
tatni. Midőn ezt köszönetünk kifejezése mel-
lett nyugtatom, egyszersmind köszönetet
nyilvánítok azért is, hogy dr. Balkányi
Emil, dr. Burger Péter, Berger Jenő, Hor-
váth János, Knoll Rudolf, Wolafka Nándor,
Hauer Bertalan, Jámbor János, Debreczeni
Lajos, Debreczeni Jenő és Csáky János
urak, valamint a tüzoltó parancsnokság fo-
gataikat szivesek voltak felajánlani. Oláh
Károly tanácsnok, az elszállásoló bizottság
elnöke.

* **Rózsza arzenikus,** szeplő, máj-
foltok, pesenések ellen legjobb vegyszeti
termék. Teljesen ártalmatlan, nem zsiroz,
nem avasodik soha. Üdeséget, bájít köleső-
nöz az arcnak. Egy tégely ára 1 korona.
Hozzá szappan 70 filléért kapható Jóna és
Jóna drogueriájában, Kossuth utca 6. sz.
Ugyanott mindenféle tolett csikek kaphatók.

* **Ezer korona** értékű gyémánt fül-
bevaló vészett el a Simonyi uton. Kilencz és
három milliméter átmérőjű szederalaku s
aranyba foglalt gyémánt kövek vannak benne.
A nagyobbik az alsó, a kisebbik a felső
részén. Mindkettőt aranyrud tartja össze. A
becsületes megtaláló a rendőrségnél száz
korona jutalmat kap.

TÁVIRATOK.

A képviselőválasztások.

Budapest, aug. 29. Jól érte-
sült politikai körökben erősen
tartja magát az a hír, hogy az
országgyűlést szeptember hó 12
és 15-dike közti időközben fogják
feloszlanni és az új választások
október hó első felében fognak
megkezdődni. Egy mai lapnak az
a híre, mintha őfelsége szeptember
hó 7-én Budapestre jönne és 9-én
fogadná a berekesztett Ház tag-

jait, az éjjel megjelent könyoma-
tos utján félhivatalosan meg-
czáfoltatik. — A Ház ismertebb
tagjai közül hir szerint *Gajáry*
Ödön, *Chorin* Ferencz, *Tolnay*
Lajos, *Heltay* Ferencz mandátumot
nem vállalnak.

A császár kitüntetése.

Budapest, augusztus 29. Berlinből
táviratozzák, hogy a császár Seckendorf
grófot, Frigyes császárné volt főudvar-
mesterét és állítólagos második férjét,
a porosz királyi házirend vitézeinek
csillagával kitüntette.

A pozsonyi választás.

Pozsony, augusztus 29. Pozsony
város első kerületének Szilágyi Dezső
halála következtében megüresedett man-
dátumára ma reggel 9 órákor kezdő-
dött meg a választás a városháza nagy-
termében. Sorshuzással a következő
sorrendet állapították meg a jelöl-
tek között: Dvorák Károly, Molecz
Dani, Günther Vilmos. 11 óráig
Dvorák 52, Molecz 180 és Günther
125 szavazatot kapott.

Lezáfolt jelöltség.

Szombathely, augusztus 29. Néhány
fővárosi lap azt írta, hogy Korniss
Károly gróf, Fejérváry Géza báró hon-
védelmi miniszter veje, az orcivalvi ke-
rületben szabadelpárti programmal
képviselőjelöltül lép fel Blaskovics Fe-
rencz eddigi szabadelpárti képviselő
ellen. Korniss Károly gróf kijelenti,
hogy ez a híresztelés teljesen alaptalan
és ő egyáltalán nem is szándékozik po-
litikai téren működni.

Megakadályozott tüntetés.

Bécs, augusztus 29. A munkaköz-
vetítő intézetből mintegy 150 munkás
a városháza elé vonult, hogy Lueger
ellen tüntessen. A rendőrség szétverte
a tüntetőket.

Felhőszakadás Triestben.

Budapest, aug. 29. Triestből táv-
iratozzák, hogy tegnap éjszaka ott fel-
hőszakadás volt. Az alsóváros viz alá
került, de reggelre már apadt a víz. A
kávéházak és üzletek is mind vízben
voltak.

Gyilkos asszony.

Budapest, augusztus 29. Szent
Pétervárról táviratozzák, hogy Gorohov-
hában egy Sisov nevű asszony a férjét
éjszaka meggyilkolta, petroleummal le-
öntötte és meggyújtotta. Az asszonyt
elfogták.

A búr háború.

London, augusztus 29. (Reuter)
Kitchener jelenti 25-iki kelettel: Hild-
yard tábornok eskü alatt tett tanuval-
lomásokat közöl velem, amelyek meg-
erősítik, hogy június 6-án Grasbanban,
Reitz mellett, agyon lőttek egy hadna-

gyot és két katonát, a kik megadták magukat. Ezeket a vallomásokat másolatban közöltem Steyn-nal és Bothával.

Brodrick hadügyminiszter ma a következő táviratot küldte Kitchenernek: úgy értesülünk, hogy a sebesülteinknél Vlaktein mellett elkövetett emberölésre vonatkozólag semmiféle nyilatkozatot nem kapott. Tekintettel a táviratában említett tényekre úgy vélekedünk, hogy proklamáció útján közzé kellene tennie, hogy olyan kommandónak a tagjait, a mely ilyen erőszakosságot elkövetett, bűnösöknek fogjuk tekinteni, ha bebizonyul, hogy a tett végrehajtásánál jelen voltak, akár résztvettek benne, akár nem. Az ilyen kommandónak a főnöke halállal, többi tagjai bűnösségök foka szerint vagy halállal vagy könnyebb büntetéssel fognak lakolni.

A pestis szűnik.

Konstantinápoly, augusztus 29. Minthogy tíz nap óta pestis eset nem fordult elő, a Konstantinápolyból elinduló hajók máától fogva egészségi bizonyítványt kapnak.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

— Esti zárlat. —

Baza 1901 októberre	7.96
Baza 1902 áprilisra	8.38
Rozs 1901 októberre	6.72
Zab 1901 októberre	6.33
Tengeri 1902 májusra	5.09

Az irányzat szilárd.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **A király utazása.** (Éjjeli express tudósítás.) A király ma reggel 5 óra 15 perczkor Ischből Bécsbe ideérkezett és azonnal Schönbrunba hajtattott.

× **Az amerikai sztrájk.** (Éjjeli express tudósítás.) New-yorki távirat jelenti, hogy az aczelmunkások vezetői javaslatokat tesznek a sztrájk megszüntetésére. Ugy látszik, hogy Schaffer kudarcot vallott és nem tudott semmit se elérni. A munkások között nagy a felháborodás Schaffer ellen, aki Morgannal szemben elvesztette a csatát.

× **Bajor hercegek Bécsben.** (Éjjeli express tudósítás.) György és Kónrad bajor hercegek — mint tudósítónk jelenti — ma reggel 6 fel-ségével odaérkeztek, délelőtt nővérük, Augusztia főhercegnő látogatására Kis-Tapolcsányba utaztak.

× **A „Trilby“.** (Éjjeli express tudósítás.) Ez a neve annak az új társasjátéknak, mely ujabban Genf jobb köreiből nagy kedveltségnek örvend. A játék abból áll, hogy több személy a függönyök mögé rejtőzik és csak a mezitelen lábukat dugják

ki. Már most a künnlévő többi játékosnak ki kell találniuk, hogy a kidugott láb kinek a lába. A dolog nagy mulatsággal jár és a játékban különösen a nők teszik kilábaikat ilyen vizsgálatnak. Genfben nem beszélnek egyébről, mint annak, vagy annak a hölgynek szép lábacskaírából. Egy ilyen fiatal ember egy ilyen játék alatt a következő kijelentést tette a nőnek:

— Kisasszony, miután boldog voltam kitalálni a lábát, van szerencsém megkérni a kezét.

Rossz nyelvek azt beszélnek, hogy egy vő elájult, midőn egy ilyen játék alkalmával az anyósa lábát meglátta.

× **Felrobbant gőzös.** (Éjjeli express tudósítás.) Filadelfiából jelentik nekünk: A Filadelfiából Tarentonba menő Gity of Trenton gőzösről robbanás történt. Hét ember életét veszítette, husz megsebesült. A hajó egészen a víz színeig leégett.

× **A betörők merénylete.** (Éjjeli express tudósítás.) Danilovics György, Mukics Lázár, Mukics István és Pavlovics Dusan petroszai lakosok ott akartak aratni, ahol nem vetettek. Feltörték a Muhovai László magtárát s onnan akartak néhány zsák gabonát elemelni. A magtárajtót sikerült is szerencsésen feltörni, amikor azonban a zsákok megtöltésével foglalkoztak, Lukics István béres észre vette, hogy valaki a magtárban jár. Felköltötte tehát Pakócs Imre bérestársát s azzal együtt a magtárhoz mentek, melynek ajtaját nyitva találták. A két bérest, amint a magtárba beléptek, körülfogták a betörők és a sötétben bicskakkal össze vissza szurkálták, akik közül Pakócs Imre másnap belehalt sebeibe. A zajra felriadt cselédség ezután üldözőbe vette a betörőket, akik közül elfogták Pavlovics Dusan, akit annyira összeverték, hogy másnap kiadta a lelkét. A csendőrök megindították a nyomozást és a betörőket letartóztatták.

× **Eltűnt sikkasztó.** (Éjjeli express tudósítás.) Bécsből táviratilag jelentik: Freiburger Henrik, a Fleisch Zsigmond és társa börgyáros-czég prokuristája tegnap reggel óta eltűnt. Hátrahagyott leveléből kintünik, hogy 130.600 koronát sikkasztott. Freiburger 63 éves. Freiburger Henrik azóta hazatért és önként jelentkezett.

Megégett osalád.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt a napokban Páztón, hol egy szegény özvegy asszony két kis gyermekével a lángokba veszett. Özvegy Csipkei Antalné már néhány hét óta betegen feküdt.

Tegnapelőtt éjjel is nagy láza volt a szegény beteg asszonynak s hogy azt csilapítsa, orvosságot akart bevenni, miközben az éjjeli szekrényen lévő lámpa feldőlt s az égő vetroleum ráömlött a beteg ruhájára és ágyára. Az ágynemű egyszerre lángolt vett, de égett a beteg a asszony ruhája is,

aki a veszedelemben odovánszorgott a gyermekei fekvőhelyéhez, hogy ezeket kimentse. Azonban a ruhájáról átragadt a tűz a gyermekek ágyára s mielőtt azok kimenekülhettek volna, az ő ruhájok is meggyuladt.

A tüzet Bartó József éjjeli őr vette észre, a ki azután a szomszédok segítségével eloltotta, de a két kis gyermek már ekkor teljesen összeégett. Csipkeinét súlyosan összeégve mentették ki a lángok közül. Tegnap ő is belehalt sebeibe.

A bérenczek büne.

— Saját tudósítónktól. —

Egy gazdag, szép fiatal asszony letartóztatásáról beszélnek most Tószegen és környékén. Nagyon sokan ismerték a szépségéről híres Balla Mártonnét, a kiről azt is tudták, hogy nem szereti az urát és csak a vagyona miatt ment hozzá, a már vén emberhez Sümegi Pál tószegi legény, a ki az ősszel került haza a katonaságtól, állandóan kerülgette a szép asszonyt, de ez nem sokat adott a legényre, mert a szive másfelé vonzotta. Sümegi, a hol csak tehette, szerelmi vallomásokkal ostromolta a menyecskét, a ki mindig csak azt válaszolta, hogy a mig az ura él, addig nem lehet a, másé.

A mult héten is ezekkel a szavakkal utasította el magát a legényt, a ki erre azt felelte: „Majd teszek róla, hogy ne éljen.“ Tegnapelőtt hajnalban az öreg Balla kiment az istállóba, a honnan nem is tért többet vissza. Ott lesett rá Sümegi Pali, ki amint Balla belépett, egy vasvillával fejbe ütötte. Balla ekkor még birokra kelt a merénylővel, a ki azonban erre kést rántott elő s azzal szurta le Ballát, a ki halva terült el az istállóban. A gyilkos a véres tett elkövetése után beszólt a szép asszonynak, hogy megszabadította az urától, de ha elárulja, ő is utána megy. Az asszony ekkor tudta meg, hogy mi történt az urával s egyenesen a község házára futott, hol elmondta, hogy az urát valaki megölte.

A csendőrök a szép asszonyt vették vallatóra, a ki ezután el is mondta, hogy Sümegi a gyilkos és azért ölte meg az urát, mert azt hitte, hogy akkor szeretője lehet. Sümegi beismerte a gyilkosságot, de hozzátette, hogy arra az asszony bízta fel. A csendőrség mind a kettőt letartóztatta.

CSARNOK.

A büntársak.

— Regény. —

ELSŐ FEJEZET.

A grófné sejtelme.

Picziny fehér ujjaival pajzán gyorsasággal rántotta végig a gyufát tartója rezézett oldalán s az sístergő füstgomolylallyal lobbant lángra. Fénye megvilágította a grófnő arcát, mely szép, igéző volt, piros ajkait, melyek közzé olyan jól illett a cigarettá. Miután meggyújtotta, eldobta a gyufát s hanyagul vetette magát a közeli támlányba. Aztán játszi kedvvel eregette az ajkai közül torlódo füstgomolyokat, két szép villogó szemével mereven bámulva a sűrű füst felleg közé.

Mélyen elgondolkozott.

Igéző szép volt e perczen.

Szép, de hideg!

Ezért még a gróf oldala mellett is csaknem mindég ez az örökös és unalmas

magány a büntetése, egy nemesszívü, büszke s tekintélyes ifju is közönyösséggel fordul el tőle. Szépsége hódít, de márvány hidegségével elriaszt. Mint a hogy elriasztotta magától a grófot, aki imádással, rajongással fogta körül, aki legjobban áldozott szeszélyeinek.

A grófnő előtt megmagyarázhatatlan rejtélyként tűnik fel a gróf iránta tanusított közönyössége s bár ez önértékét mélyen sérti, nem bírja kitalálni, mi lehet az oka. Együtt töltötték a napokat, valódi, idilli egyetértésben. — Együtt nevetgéltek, mosolyogtak s most...

— Mi lehet az oka a gróf közönyösségének?

Egyedül hagyja, soha feléje sem jó. Kerüli, nehogy vele találkozzék. Estéit másutt tölti. Mit sem törődik vele.

— Dehát miért? Hogy megsértette volna, erre nem emlékszik. De hiszen ezt nem is tehetette. A gróf meg éppen nem olyan ember, aki talán egy két véletlenül elejtett szót — ha ugyan ez nála megtörtént — zokon vegyen, kiváltha azok nőtől, egy olyan nőtől eredtek, akit örömmel vett házához s vele játszi kedvvel, pajzansággal osztotta meg füres óráit. Más okának kell lenni, amiben a gróf közönyösségének magyarázata kereshető s feltalálható. Talált is egy ilyen okot a grófné s hiszi, hogy egyedül csakis az lehet a valódi.

— A gróf nem szeret, a gróf mást tüntet ki a bizalmával. Igen, igen, ugy kell lennie... Dehát miért?... Mivel érdemltem én, hogy ennyi gondot szerezzen nekem s ilyen kínos féltékenységgel tetézze szívem nyugtalanságát?

A cigarettát morzsolni kezdé ujjai között s ajkába harapott. Mintha bizony ez által segíthetett volna helyzetén, a mely ez idő szerint legkevésbé sem volt irigylésre méltó. Vagyon, vakító pompa, mindez elhomályosul a szív szenvedése mellett. A grófnak talán nem volt igaza, mikor a nőt márvány hidegséggel gyanusítá hiszen éppen az ellenkezőjét látszik bizonyítani felette nyugtalan helyzetével. — Szüntelen a grófra gondol, semmi sem köti le más egyéb figyelmét s ha kínos sejtelmé még kínosabb gondolattal gyötri, meglátja arczán, hogy sápad el s mint áll boszszut hófehér fogaival picziny ajkain.

Felállott.

Odalépett a magas tükör elé s egy visszatarthatlan mosoly ült ajkára. Önmagának tetszett, hiszen annyira szép volt. S ha ennek tudatában pillanatra kigyultak szemei, ajkai mosolyra nyiltak; egyszerre komorult el s homlokát ráncba fogta, ha a gróf hidegségére közönyére gondolt.

— Hát szebb nőt talált nálamnál, akinek szemében ragyogóbb, tüzesebb, égetőbb a varázsa. Szebb nőt, aki mosolyával nagyobb bilincsbe tarja, akinek adja ölelését, csókjait, míg ő idehaza nyugtalan és kínos előérzetek sejtelméi alatt, percről-percpre hiába várja...

A grófné szeméből egy könnyecseppet törölt ki... Megrázkódott... Lépteket hallott s azok a biztos, erős léptek nem lehetnek a másé, csakis a grófé. Visszasietett a támlányhoz, hanyagul vetette belé magát. Igéző pongyolájában még igézöbben nézett ki. Tüzes ajkak édes csókra várják, hófehér karok ölelést ígérnek.

A léptek elhangzottak...

Kopogtattak.

A grófné vissza fojtott lélegzettel várt...

— Szabad!

Egy sugár természetü ifju lépett be az ajtón. Magas természetű, karsu derekához nagyon jól illett a fekete ruha. Fekete szemében volt valami, ami tekintélyt kölcsönzött neki. Csinos bajusza s a gondosan nevelt szakáll nagyon jól illett kifejezésteljes arczához. Magas homlokát csinosan fésült haj díszíté.

A gróf volt.

Belépve pillanatra megállott az ajtónál s szemének első tekintete Malvinra esett. Olyan megmagyarázhatatlan érzés futott át testén, mely arczába kergette a vért s szívét hevesebb dobogásba hozta.

— Asszonyom! — szólt a gróf lelküdvé pillanatra felpezsdült vérét, szokatlan hidegséggel.

Malvin felállott s elibe sietett. Kinyújtá kezeit s ölelni akarta a grófot.

— Endre!

A gróf hidegen utasította vissza Malvint s ismételt, meghajlással üdvözlé:

— Asszonyom!

Malvin elhalványult.

Erre nem számított.

De erőt vett magán s a gyöngédség hangján szólott a grófné felé.

(Folyt. köv.)

20 kr.

egy kiló finom
csemege szőlő

3—4 kilós kosarakban

Szabó Lajos fiai czégnél.

Debreczen, Tisza palota.

Kiadó

Piacz-utca 42, szám

(Biedermann házban)

egy lakás

a földszinten, áll 3 szoba, előszoba, konyha
és mellékhelyiségekből; továbbá:

irodának

is alkalmas két szoba,

augusztus 1-től kiadó. Értekezhetni: ugyanott
a tulajdonossal.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza
a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arczbőrt. Kifűző illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Crème s Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév s széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacscsal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerháztamban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczar.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkkel nyomtatott szög 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Tankönyvek használt állapotban a legutányosabban beszerezhetők Harmathy Pálantiquariumában Fűvészkeret-utcán.

Uj lenese kapható Váray József kereskedésében.

Külön bejárati szoba butorozva előszobával kiadó. Piacz utca 38. az emeleten.

Több gyermek leány teljes ellátásra elfogadjatik Kandia utca 5 szám.

Teljes ellátásra egy fiú vagy leány növendék uri családnál felvétetik. Egyháztér 5. I. em.

Teljes ellátásra egy intelligens leány izr. családnál felvétetik. Értekezhetni Darabos-utca 5. I. emelet.

Majorosnak való családos ember azonnal felvétetik. Értekezhetni: Péterfia-utca 65. szám.

Egy gyermektelen házaspár ingyen lakást kap ügyvédnél takarítás ellenében. Cím a kiadóhivatalban.

Három szobás modern lakás azonnal feltűnő olcsón kiadó. Csokonai-utca 13.

Értesítés. Varrógép és kerékpárüzletemet Piacz u. 83. sz. alá. (Geréby ház) helyeztem át. Deutsch Ede.

Köhögésnél legjobb a Borsy féle Pemetefü cukorka. Kapható Borsy-cukrászdában és Jóna és Jóna utak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Csemege szálló, turkisztán dinya, észibaraczk, igen szamos körték állandóan friss érkezés kapható Czeglédy és Polgárnál.

Igyunk ebesi artézi vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár Piacz-utca 7. szám.

Blouzok legújabb divat szerint beszerezhetők és megrendelhetők előnyös árakban Márton Gyula férfi és női divatüzletében Bika szálloda mellett.

Belső guton 43 hold föld kiadó, vagy eladó. a kondoros mellett a kis szepesen 45 hold föld kiadó, tulajdonosa Faragó utca 22. sz.

Jó kóscher házikozt és kvártély kapható Hatvan u. 35. Reáliskolával szemben, ugyanott egy külön bejárati butorozott szoba egy vagy két urnak Szeptember elsejére kiadó.

Egy csinos uri lakás 3 szoba, előszoba, konyha és hozzá tartozó helyiségekkel Csokonai-utca 5. sz. a. kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal ugyanott.

Szülők figyelmébe. A közeli iskolai óvodra ajánlom: saját készítésű kitűnő hangu iskolai hegedűmet kitűnő berzeonyfa vonóval ellátva 4 frt 50 krtól. továbbá vállalom zongora és mindennemű hangszerek javítását és hangolását. Schmidt S. udvari hangszergyáros Piacz utca 73.

Irodai makalatur papir méterhátszánkint 5 1/2 frt. Tizerháromváros-u. 25.

Ajánlkozik egy 25 éves intelligens leány felső leányiskolai képzettséggel — pénztárnok, felíró, vagy kiszolgálónőnek, — irodai teendők végzésére, ily minőségben 4 évig működtem, gyermekek mellé tantárgyak tanítására, kezdőket zongora ismeretre tanít, tisztább házi szolgáltatokat is végez. Lozsády Mária, Bercsényi utca 65 szám.

Minden külföldinél jobbak! és olcsóbbak. a „Debreczeni vasöntöde és géplakatosság!

aranyéremmel kitüntetett kutszivattyui, borsajtói és szőlőzuzó gépei!

Eladás egyedül a gyártótelepen: Péterfia végén, a hatházi-utcában

Kaszanyitzky Endre

Debreczenben, Piacz-utca 57.

Képekerekesi vállalat.

ajánlja a legnagyobb választékban és a legutányosabb árak mellett Ditmár, Brüner és hazai gyártmányu asztali és függő

lámpákat,

Astral-, Meteor-, Apolló-, Csoda-, nap-, villám, petróleum- és szesz Auer-gáz égőkkel Ugyazintén porcellán s angol fanyenge-étkészítő-, tea-, kávé-, mocca- és mosdó, valamint mindennemű asztali, cognac és liqueurös üveg készleteket, majolica, bronz és china ezüst

ujdonságokat.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál.

8475/1901

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa ezennel közhirrre teszi, miszerint a város tulajdonát képező következő épületek, csapszékék és bolthelyiségek u.m.:

1. A Könyök-utca 11. sz. régi Csapó-utca 630. sz. ház a tolyó 1901 évi november hó 1-től 1904 évi november hó 4 ig terjedő három évre.

2. A baromvásártéren levő csárda az 1902 évi január 1 től 1904 évi december 31-ig terjedő három évre.

3. Az epreskerthi csapszék az 1902 évi január hó 1-től az 1904 évi december hó 31-ig terjedő három évre.

4. A Bégány csapszék az 1092 évi január hó 1-től az 1904 évi december hó 31-ig terjedő három évre.

5. A Bány csapszék a mészárszékkel együtt 1902 évi január hó 1-től 1904 évi december hó 31-ig terjedő három évre.

6. Simonffy-utcai 2. sz. bérház 4. sz. bolt helyisége az 1902 évi május hó 1-től 1905 évi május hó 1-sejéig terjedő három évre.

7. A Csicsogó csapszék a mészárszékkel együtt az 1902 évi január hó 1-től az 1904 évi december 31-ig terjedő három évre.

8. A városháza alatti 4. és 5. számú bolthelyiségek az 1902 évi november hó 1-től 1908 évi november 1-ig terjedő hat évre. A folyó évi október hó 9-én délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adadni fognak, a mely árverésre az árverelni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a városi számvevő hivatalnál a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők — s kikiáltási ár 10%-a árverelni szándékozók által az árverés fogantatásával megbizottak kezéhez bánatpénzül készpénzben lefizetendő.

Debreczen 1901. július hó 29-én.

A városi Tanács.

KEIL-LAKK

(GLASUR)

legkitűnőbb mázó szor puha padló számára.

1 nagy palack ára frt. 1.35 kr. — egy kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

Legjobb és leggyyszerűbb beeresztő szor kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekerek stb. beanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz.

Legjobb szor mosdó asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonani befestésére. 1 doboz ára 45 kr. — Mindenkor kaphatók:

Szent-Királyi Tivadar cégnél Debreczenben.